

Po krščanskem svelu

Pogansko božičevanje. Članki, ki so jih o prelepih božičnih praznikih objavili nemški narodno-socialistični listi, so nudili naravno sliko o tem, kako se ta praznik v Nemčiji sedaj »službeno« pojmuje. Sveta noč, božični praznik ni več srce in duha dvigajoči snomin na betlehemske božje Dete. Angelski slavospev »Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so dobre volje«, se v tem krogu ne sliši več! Pastirji ne prihajajo več, da bi se poklonili božjemu Detetu, njegovi Materi in zaščitniku sv. Jožefu. »Službeni« Božič je stari poganski praznik sonca in njegovega rojstva. V Nemčiji so letos v noči od 23. decembra prvokrat proslavili rojstvo zimskega sonca s tem, da so zažigali kresove po višinah in hribih, pa tudi po poljih. Mnogo kresov je tudi gorelo po berlinskih trgih in ulicah. Do zdaj je bil v Nemčiji vpeljan že en praznik sonca, in sicer v juniju, ko stoji sonce v zenitu (v nadglavišču, ko doseže svoje najvišje stanje). Sedaj je vpeljan še en praznik, to je praznik zimskega sonca, ko se mlado sonce rodi. To so bili prazniki poganskih narodov pred Kristusom. Poganski časi, ko še krščanskih praznikov ni bilo, se vračajo, da bi med ljudstvom izpodrinili proslavo najvišjih in najlepših resnic krščanske vere.

Modra božična sveča. V kakšnem duhu so letos praznovali Božič nemški narodni socialisti, dokazuje oklic, ki ga je pred prazniki objavila znana graška prijateljica Slovencev (kajpada papirnata prijateljica) »Tagesnost« in ki v njem med drugim takole vabi: »Na sveti večer bodo vsi Nemci letos prižgali modro božično svečo nemškega naroda, znamenje nemškega miru in vsenemške vzajemnosti. Ta sveča bo zanesla svetlobo v osamljene kolibice iskonskega pragozda, kjer živi nemštvo Oceanije (otočje v Velikem oceanu), prav tako, kakor v najživahnjejše ulice Pariza in Londona. Ponesla bo luč v mirne transsilvan-

ske vasi (na Sedmograškem v Romuniji), v kleti južnoštajerskih vinogracov, na parobrode, ki vozijo preko ogromnih morij, v tihe in bučne doline nemškega imperija (države). Povsod, kjer so Nemci, se bodo o Božiču zbrali okoli modre božične sveče nemškega naroda ter prepevali nemške pesmi. Vsi Nemci si bodo v duhu stisnili roke: Nemci v domovini in Nemci v daljnih deželah, in vsi bodo polni veselja, da je nemški narod postal zopet zedinjen, velik in močan. Kako bodo srca Nemcev mirna, ko jim bodo na božični dan vse želje pohitele do gorske vile, ki stoji na Obersalzburgu (kjer prebiva Adolf Hitler)! Modra božična sveča bo spomnila Nemce veselja radi zedinjenja tolikšnih Nemcev z materino zemljo, obenem pa bo znamenje, ki bo spominjalo, da se še mora toliko številu Nemcev izven mej nemškega imperija boriti za zedinjenje z velikim, nepremagljivim nemškim imperijem. Modro svečo bo v Ostmarki delil Schulverein Südmark, in

ta sveča bo prižgana na mejah Nemčije, njen plamen pa bo opozarjal, kako mnogo Nemcev še živi izven mej.«

Komunisti o narodno-socialistični borbi zoper cerkev. Kakor poročajo boljševiski brezbožniški listi, namerava Zveza borbenih brezbožnikov v Rusiji izdati posebno knjižico o borbi narodnih socialistov proti krščanskim cerkvam. V tej knjižici bodo objavljeni posnetki iz govorov Hitlerja, Goeringa, Goebbelsa, Rosenberga in drugih voditeljev in na tej osnovi bo doprinešen dokaz, da je versko stanje sovjetskega državljanja boljše, kot stanje vernikov v tretjem rajhu (v narodno-socialistični državi). Voditelji Zveze borbenih brezbožnikov zagovarjajo stališče, da se borba proti cerkvi v Rusiji baje vrši na zakoniti podlagi, narodno-socialistično vodstvo pa se trudi službeno zanikati v resnici zelo ostro borbo proti krščanstvu in cerkvi. Ta knjižica bo kmalu izšla v ogromni nakladi. Ta knjižica, ki jo širša javnost pričakuje z zanimanjem, ne bo za komunistične brezbožnike nobeno opravičilo, pa tudi za narodne socialiste nobeno priporočilo.

Novice

Nesreče

Voz natri prevozniku prsni koš. Matija Kresnik, prevoznik, je peljal v Mariboru po Gledališki ulici s premogom naložen voz. Voz je na strmem in poledenem pobočju zdrsnil ter pritisnil Kresnika s tako silo k steni, da so ga oddali v bolnišnico z nartim prsnim košem.

Možgane si je pretresla pri sankanju. Na Tezmem pri Mariboru se je zaletela pri sankanju v drevo 11 letna posestnikova hčerka Marjeta Novak. Otrok je obležal nezavesten s pretresenimi možgani in so ga oddali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Nož od slamoreznice presekal majerju lobanjo. Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je zadel redka nesreča 38 letnega majerja Al-

Repino. Stal je poleg slamoreznice, katera je bila v pogonu. S stroja je naenkrat odletel slabo pritrjen nož in je zadel majerja z vso silo v glavo, da mu je presekal lobanjo in zadal 12 cm dolgo rano. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Podsut v gramoznici. V gramoznici, ki oskrbuje gradnjo ceste Sv. Lenart—Sv. Benedikt, je zasula in pokopala plast zemlje 18 letnega delavca Jožefa Jarca iz Zgor. Žerjavcev. Sodelavci so zasutega komaj rešili in je bil prepeljan s hudimi notranjimi poškodbami v mariborsko bolnišnico.

Smrtna nesreča železniškega delavca. Blizu postaje Cirkovce pri Pragerskem so našli smrtno ponesrečenega, v katerem so prepoznali železniškega delavca Jožefa

odtegniti kvarnim vplivom ulic, gostiln in raznih zakotnih krajev.

Štefan ni bil član kluba, toda včasih je kljub temu obiskal klubove prostore. Prihajal je zlasti na predstave. Tudi sedaj je brez obotavljanja vstopil. Sedel je k mizi blizu okna, ki je gledalo na ulico. Zrl je skozi okno, v resnici pa je prisluškoval pogovoru kvartopircev, ki so sedeli pri sosednji mizi.

Ob drugih večerih je bila soba običajno polna mladega sveta, ki je pretresal dnevne vesti. Ta večer je bilo v sobi le nekaj kvartačev, ki so bili razmehoma zelo tihi. V sobi je vladal duh velikega petka. Štefan se je razočaran pripravljal na odhod, ko se je oglašil debeli in samozavestni Kvinlan.

»Bank! Začni, Kazimir!«

Mož, ki mu je veljal poziv, je razmišljal. Tako resno je gledal kvarte, ko da bi šlo za življenje. Dil je plečat, močan. Njegova obleka je pričala, da je spadal v višji krog kakor ostali. Na levi roki je imel prstan z velikim diamantom. Štefan ga je le mimogrede poznal. Toliko je vedel, da je bil Litvanec in je imel na drugem koncu delavskega predmestja točilnico.

»No, začni, Kazimir!« ga je pozval rdečelasi Pinky. »Česa se bojiš?«

»Kazimir misli, da imaš štiri kraljice,« se je oglašil tretji igralec in je vrgel karte na mizo. V naslednjem trenutku jih je spet pobral in rekel: »No, začni, Kazimir!«

»Meni se zdi, da je Kazimir zaljubljen,« se je

nasmehnil Kvinlan. »Samo zaljubljeni so tako zamisljeni ko on... In, glejte, kako je načičkan! Ko kak cirkuški konj!«

Tovariši so se zasmeli.

»Da, da, zaljubljen!« se je muzal. »Oni večer sem ga videl v družbi njegove kraljice. Oba sta bila našemljena ko kaka ipralca.«

Nato se je obrnil h Kazimiru in ga vprašal:

»Kazimir, povej no, kdo je bila tista krasotica?«

Kazimir ga je pogledal zaničljivo.

»Rad bi vedel, kajne? Le pridi k nama, ko naju boš spet videl. Vpričo nje te bom pobil na tla. Videl boš, da te bom!«

Debelo je pljunil v pljuvalnik, ki je bil precej oddaljen. Nato si je samozavestno popravil belo kravato.

Družba se je zasmejala. Še preden se je smeh polegel, je Pinky odvrnil:

»Ne, hvala! Nisem radoveden nanjo, četudi bi bila tako lepa, da bi s svojo lepoto kamenje omehčala ali leve začarala.«

»Prav imaš!« mu je pritrdil tovariš. »Pusti Kazimira in njegovo kraljico! Sicer pa tisto dekle ni njegovo. On je le podnajemnik njene matere in tako stanujeta v isti hiši.«

Kazimir je jezno vrgel kvarte na mizo. Tovariši se niso zmenili za njegovo jezo. Pinky je hudomušno dejal:

»Lepo, lepo! Le to bi rad vedel, kaj počne gospo-

Dva tisoč nevest iščejo

Japonci močno delajo na to, da bi se v Mandžurijo naselilo čim več Japoncev. V ta namen so ustanovili posebno mandžursko naseljevalno družbo, ki bo te dni poslala z Japonskega zopet nad 2000 novih japonskih kolonistov. Ker pa je premalo, da bi se v Mandžurijo selili le moški Japonci, je ta družba sedaj v tokijskih listih priobčila oglas na celi strani. V tem oglasu družba vabi mlade Japonce, da se oglastijo, katera bi hotela vzeti za moža mandžurskega naseljenca ter ga spremljati tjakaj. V oglasu je rečeno, da pride na ta način do moža nad 2000 mladih japonskih deklic.

Mož, ki kaže zdravi

V Port Elizabeth, kjer goje kaže južne Ameri-

STE SHRANILI ZAVAROVALNI PRAVILNIK?

Po tem pravilniku zavarujemo stanovanjsko hišo, kamor prihaja »Slovenski gospodar«, samo tistemu, ki plača najpozneje v teku meseca januarja za celo leto 1939. Ne pozabite na to in nakažite naročnino čim prej! Celoletna naročnina znaša 32 din.

Medveda iz Cirkovc. Na Silvestrovo popoldne je Medved prejel od progovne sekcije izplačilo. Po izplačilu se je podal v krčmo poleg postaje Sv. Lovrenc in pod večer je krenil domov v smeri proti Cirkovcam ter je šel najbrž kar po progi. Dohitel ga je večerni vlak, ga zagrabil in ga vlekel s seboj kakih 600 m. Našli so ga z odtrgano desno nogo, ki je ostala sredi železniškega tira, truplo je pognala lokomotiva na stran.

Smrtna nesreča mladega zidarja. S Ponikve ob juž. žel. noročajo: Dne 5. januarja se je ponesrečil Kolar Andrej, mlad zidar in posestnik v Okrogu. Popoldne je šel s sankami in kravami v bližnji gozd po bukovo vejevje. Na sani naloženo vejevje se je na krivi stezi prevrnilo nanj, ga potisnilo z obrazom v sneg, v katerem se je zadušil. S praznimi sanmi so pridirjale krave domov. Ko so domači prihiteli na kraj nesreče in voznika oprostili težkega bremena, je bil že mrtev. Velika žalost vlada v rajnikovi hiši. Bil je dober delavec in skrben gospodar. Lani si je postavil novo hišico. Zapušča vdovo in dva otročiča. Naj počiva v miru!

Zaradi plazu prekinjen promet na cesti Kamnik—Gornji grad. V Črni dolini je zadnji dež sprožil plaz, ki je potegnil s seboj množino kamenja in prsti na banovinsko cesto Kamnik—Gornji grad pri kilometru 9.2. Cesta se je pogreznila v dolžini 30 m v globino 6 m in je za dalje časa vsak promet nemogoč. Na tem mestu je naš edini rudnik kaolina izvrtal več prečnih in podolžnih rovov, ki so bili najbrž

slabo izdelani in je radi tega omenjeni plaz podoben zemeljskemu usadu ter znaša njegova širina na dnu 150 m. V dolino se je popeljalo 50.000 kubičnih metrov zemlje in bodo znašali stroški za zopetno vzpostavitev prometa 50.000 din. Za zasnepanje pogreznjenega dela ceste bodo porabili 1.000 kubičnih metrov materiala. Novi plaz je oddaljen 1 km od kraja, kjer se je uga' pred osmimi leti zadnji plaz na cesti skozi dolino Črne. Takrat se je sprožil plaz z lšine in je zasul cesto in potok v dolžini 50 m. Veliki so bili stroški, da so preložili cesto, izkopali za potok novo strugo ter odstranili ogromne količine zemlje.

Huda nesreča rudarja. V rudniku v Hrastniku je podsulo 19 letnega rudarja Rudolfa Zupana s Prapretnega pri Hrastniku in mu je zmečkalo levo nogo pod kolonom. Zupan je dobil tudi še hujše poškodbe na glavi ter rokah. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

Smrtna žrtev sunka tovornega avtomobila. V Cerkljah ob Krki je sunil neznan tovorni avto pri prehodu čez državno cesto Franca Račiča, krojaškega pomočnika iz Dolnje Pirošice. Silovit sunek je prebil Račiču lobanjo. Prepeljali so ga v obupnem stanju v bolnišnico v Brežice, kjer je podlegel prehudi poškodbi, ne da bi se bil zavedel.

Smrtna nesreča očeta štirih nepreskrbljenih otrok. V sredo, 4. januarja, se je na parni žagi v Markovcu pri Starem trgu pri Rakeku zgodila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec Jožef Mlakar iz Viševka. Ob treh popoldne je šel mazat tečaj polnojarmenika, katerega je prej ustavil. Ko je bil ravno z roko med kolesjem, se je začel iz doslej še neznanega vzroka polnojarmenik vrteti. Nesrečnega delavca je prišlo ter ga stisnilo med ogrodje. Zlomilo mu je desno roko, strlo ramo in glavo, da so mu izstopili možgani. Bil je pri priči mrtev. Zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke.

Razne požarne nesreče. V Hotinji vasi v župniji Slivnica pri Mariboru je zgorela 10.000 din vredna domačija delavca Martina Vigeca. Ogenj je nastal najbrž radi slabega dimnika. — Posestnik in banovinski cestar Alojzij Lampret iz Stoperc pri Rogatcu je odšel najemat mesarja, da bi mu prišel zaklat svinjo. Med tem pa je žena doma precej močno zakurila v peč, da bi segrela večjo količino vode. Ko je pozneje napajala v hlevu živino, je ob povratu čula prasket in kar naenkrat je iz dimnika švignil ogenj, ki se je razširil po vsem poslopju. Na pomoč so prihiteli sosede, ki pa so rešili le nekaj malenkosti. Ko se je gospodar vrnil, je našel svojo domačijo uničeno. Zgorelo je vse do tal. Škoda znaša okrog 30.000 din, zavarovalnina pa 19.000 din. — Janezu Rusu, posestniku v Hermancih pri Ivanjkovcih, je vpepelil požar domačijo. Gasilci so oteli sosednja poslopja. — Dne 3. januarja je v Makolah pri Poljčanah izbruhnil ogenj pri Žunkovič Lenartu. Vse je bilo takoj na nogah. Tudi gasilci z načelnikom so bili na mah s svojo novo motoriko na licu mesta, toda motorika ni nič koristila, ker so radi mraza cevi zamrz-

ke, živi star zamorec, ki je sedaj začel pisati knjigo, kako je treba zdraviti kače. Mož že mnogo let ne dela drugega, kakor da na tej kačji farmi zdravi obolele kače. Pravi, da jih uspešno zdravi. Razumljivo, če pomislimo, da ima ta kačja farma od kač svoj dobiček.

Zvonik miru na Mont Blancu

Na vrhu najvišje gore v Evropi, na Mont Blancu, nameravajo postaviti »zvonik za mir«. Iz tega zvonika naj bi vsak večer donelo uglašeno zvenenje proti nebu. Zvonik naj bi postavili blizu orjaškega Krstusovega kipa, ki so ga pred dvema letoma postavili v vasi Les Ouches med Chamoniom in Sv. Gervaisom. V postavku tega Krstusovega kipa, ki je upo-

dična med tem, ko njen Kazimir sedi v svoji točilnici. Gotovo se dolgočasi?«

Kazimir je grizel konec cigare, ki si jo je bil malo prej prižgal. Ko je rdečelasec videl, da se jezi, je nadaljeval:

»Kaj neki dela sedaj, ko gospod Kazimir tako elegantno napravljen sedi tuka? Stavim, da jo je bil Kazimir povabil, naj bi šla z njim v mesto, a milostljiva mu je figo pokazala. To je vzrok Kazimirove raztresenosti. Muči ga vprašanje, kje in s kom hodi njegova izvoljenka. Tako se pač godi zaljubljenec! Nazadnje se še tega bojijo, da jim kdo odvede kraljičino njihovega srca...«

Vsi so se smejali, samo Kazimir ne. Njegova nejevolja je pričala o tem, da je Pinky pravo zadel. Na pol se je dvignil in iztegnil roke proti rdečelascu. Tako divje je gledal, kakor da bi hotel raztrgati čvekača. Preden se ga je dotaknil, se je oglašil Kvinlan, ki ga je že atletska zunanost usposabljala za posredovalca:

»Molči, Pinky!«

Nato se je obrnil h Kazimiru.

»Kazimir, ne razburjaj se! Saj je vse vkup samo šala. Vzemi kvarte in igray!«

Kazimir se je premagal. S tresočimi rokami je pobral z mize kvarte in je začel igrati.

Štefan je uvidel, da tu ne bo doznal tega, radi česar je prišel. Vstal je in se podal proti papirnici Pakensen.

Gospa Pakensen je že desetletja oskrbovala de-

lavski okraj Pikertona s papirjem, časopisi, knjigami, raznimi pisarniškimi in šolskimi potrebščinami. Poleg tega je tudi prodajala sladkorčke, tobak, cigarete in cigare. Trgovina je bila precej stisnjena. Za njo je bil še en prostor, ki ga je trgovka porabljala za stanovanje: soba in kuhinja. Običajno je ždela v tem prostoru. V trgovino je stopila, ko se je oglašil zvocec, ki je visel nad vrati.

Kupce je hladno sprejemala. Če je imela stvar, ki jo je kdo hotel kupiti, jo je resno položila predenj na pult, če pa zahtevane stvari ni zmogla, je to tako ravnodušno povedala, da se je kupcu zdelo, da ji je kar prav, da mu ne more postreči.

Tujec bi sodil, da je gospa Pakensen zelo neprijazna ženska. A ni bilo tako. O tem sta se tudi Štefan in mati prepričala, ko sta nekoč bila v veliki stiski. Morda je zato kazala neprijazno lice, da bi se s tem zavarovala pred radovednostjo in neusmiljenostjo ljudi.

Štefan je ob vstopu sodil, da je v ugodnem času prišel, ker se je gospa Pakensen ravno pogovarjala z babico Julijo Dugan. Če kdo, potem je to staro ženšče bilo poučeno o mestnih dogodivščinah. Saj v predmestju ne sreča kmalu človeka, ki mu ne bi bila ona pomagala priti na svet, ker je malo takih delavskih družin, ki bi mogle klicati ob rojstvu otroka zdravnika. Klicanje zdravnika so si mogli privoščiti samo premožnejši, a takih je bilo v predmestju malo.

Ob Štefanovem vstopu je ravno babica govorila.